

Zapadno Australijska karta “Potreban mi je tumač” Informacija za zajednice

Ako vam je teško da komunicirate na engleskom, ova karta služi da informiše državne službe da vam je potreban tumač.

Kako se upotrebljava ova karta?

Na licu karte napišite na engleskom jeziku naziv jezika koji govorite ili kojim se služite. Ako govorite ili se služite sa više jezika, napišite na karti naziv drugih jezika i to po redu od onog koji govorite najbolje ka najlošijem. Zamolite osobu koja vam je izdala kartu da vam pomogne ako je potrebno.

Ako vam je potrebna pomoć tumača prilikom korišćenja usluga državne službe, pokažite službeniku vašu kartu. Službenik će onda pokušati da angažuje tumača koji govori vaš jezik (bilo da obezbedi lično prisustvo ili preko telefona).

Ako tumač koji govori vaš glavni jezik nije na raspolaganju, službenik će onda pokušati da pronađe tumača koji govori drugi ili treći jezik koji vi govorite.

Ko može da dobije Tumačku kartu?

Svako kome je potrebna pomoć da bi komunicirao na engleskom kada koristi usluge državnih organa može da dobije ovu kartu.

Koliko košta karta?

Karta je besplatna. Ako izgubite vašu kartu, možete dobiti novu besplatno.

Gde mogu da dobijem kartu?

Karte se mogu dobiti u centrima za migrante (migrant resource centres), centrima za pružanje usluga multikulturalnim zajednicama, nekim javnim bolnicama, školama u kojima postoje Centri za intenzivno učenje engleskog (Intensive English Centres), nekim opštinama, u Društvu za gluve Zapadne Australije (the WA Deaf Society), Kimberli prevodilačkom servisu (Kimberley Interpreting Service) i Aboridžanskim jezičkim centrima (Aboriginal Language Centres).

Koji je rok trajanja karte?

Možete da koristite kartu dokle god vam je potrebna pomoć tumača u korišćenju usluga državnih službi. Karta nema rok trajanja.

Da li neko drugi može da koristi moju kartu?

Svako ko govori ili se služi vašim jezikom može da koristi vašu kartu, uključujući i članove vaše porodice.

Da li mogu da zatražim tumača ako nemam kartu?

Da. I ako nemate kartu, možete zatražiti tumača od državnih službenika.

Da li moram da platim za usluge tumača?

Ne. Ako imate pravo na korišćenje usluga državne službe, služba će snositi troškove tumača.

Da li mogu da biram pol tumača?

Postoji mogućnost da zatražite specifičnog tumača prema polu, međutim to će zavisiti od pravila te službe, specifičnih okolnosti slučaja i raspoloživosti tumača.

Da li mogu da zatražim da član porodice ili prijatelj bude tumač?

Ovo se ne preporučuje, osim za pružanje osnovnih informacija ili u vanrednim okolnostima. Svaka državna služba ponaosob će doneti odluku kada kompetentni tumač mora, treba ili može biti pozvan u zavisnosti od svrhe komunikacije.

Prijatelji i rođaci mogu biti emotivno nastrojeni, i može im nedostajati potrebno umeće i nepristrasnost.

Lica ispod 18 godina starosti ne bi trebalo da vrše tumačenje.

Da li je potrebno da obavestim službu unapred da će mi biti potreban tumač?

Da. Osim u hitnim slučajevima, najbolje je da obavestite službenika unapred da će vam trebati tumač tako da službenik može da obavi neophodne pripreme.

Šta će se desiti ako ne obavestim službenika unapred da će mi trebati tumač?

Službenik će učiniti sve u njegovoj moći da vam pomogne. Na primer, on može:

- Angažovati tumača preko telefona, ako lično prisustvo tumača nije moguće
- Odrediti drugi termin za vašu posetu kada će tumač biti prisutan
- Dati vam informacije na jeziku koji razumete, ako takav dokument postoji
- Angažovati drugog službenika koji govori vaš jezik, ako takva osoba postoji, da bi pribavio neke osnovne podatke, a u cilju zakazivanja novog sastanka u prisustvu tumača,

Šta da radim ako moj zahtev za tumača bude odbijen?

U određenim situacijama služba neće biti u mogućnosti da vam obezbedi tumača, ali može pokušati da vam pomogne na neki drugi način (na primer, tako što će vam obezbediti informacije na jeziku koji mozete čitati. Međutim, molimo vas da obavestite službu ako ne možete da čitate na vašem maternjem jeziku).

Ako vam je potreban tumač i ako ste zatražili istog ali je služba odbila vaš zahtev, možete podneti pritužbu toj službi.

Ako niste zadovoljni sa njihovim objašnjenjem, možete se obratiti Ombudsmanu Zapadne Australije na 9220 7555 ili na email mail@ombudsman.wa.gov.au.

Gde mogu da koristim moju Tumačku kartu?

U zavisnosti od toga o čemu želite da razgovarate, državne službe moraju da donesu odluku u svakom pojedinačnom slučaju da li tumač mora, treba ili može da bude upotrebljen. Službe imaju obavezu da upotrebe tumača u svim slučajevima kada su vaša prava, zdravlje i bezbednost ugroženi. Državne službe u kojima je veća verovatnoća za potrebom angažovanja tumača su:

- javne bolnice
- policijske stanice
- sudovi i tribunali
- državne škole
- kancelarije državnog stambenog fonda

Takođe, možda ćete biti u mogućnosti da koristite kartu u kancelariji vaše opštine.

Isto tako, trebalo bi da proverite da li u vašem naselju postoje doktorske ordinacije ili apoteke koje imaju aranžman za besplatne usluge tumačenja sa Ministarstvom za useljenje i državljanstvo (Department of Immigration and Citizenship).

Ako ste gluvi ili slabog sluha, Auslan tumači se mogu besplatno obezbediti za privatne posete lekaru kroz Nacionalni Auslan servis za zakazivanje i plaćanje (National Auslan Booking and Payment Service – NABS). NABS možete kontaktirati preko njihove internet stranice www.nabs.org.au

Gde ne mogu da koristim moju Tumačku kartu?

Mnoga preduzeća i komercijalni servisi vam neće obezbediti tumača.

Organizacije kao što su privatne bolnice i klinike, privatne škole, privatni pravni servisi i privatne transportne kompanije mogu biti voljni da angažuju tumača za vas, ali mogu zatražiti da vi platite za upotrebu tumača.

Ako ste gluvi ili slabog sluha, privatne obrazovne institucije su u obavezi da vam obezbede tumača u skladu sa Zakonom o zabrani diskriminacije invalida (obrazovni standardi) (Disability Discrimination Act (Education Standards)).

Prevod ove brošure na nekoliko jezika, kao i informacije o Zapadno Australijskoj politici jezičkih usluga, na raspolaganju su na internet stranici Kancelarije za multikulturalne interese (Office of Multicultural Interests) na www.omi.wa.gov.au

Za više informacija, molimo vas kontaktirajte Kancelariju za multikulturalne interese, Ministarstvo za lokalnu samoupravu (Office of Multicultural Interests, Department of Local Government), na 6551 8700.

Napomena: Kancelarija za multikulturalne interese se zahvaljuje Viktorijanskoj multikulturalnoj komisiji na dozvoli da modifikuje brošuru o Viktorijanskoj tumačkoj karti za upotrebu u Zapadnoj Australiji.